

zaaknummer 2015W1373

15 maart 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats], [land],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M.L.J. Bomers, advocaat te Nijmegen,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 juli 2015.

Op 7 september 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie ingekomen van mr. R.P. Baetens, juridisch adviseur van de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus.

Op 4 februari 2016 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote, mevrouw [naam]n, en heeft zijn standpunt nader toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Bomers.

Namens de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus zijn verschenen pater [naam], waarnemend provinciaal overste en mr. Baetens, juridisch adviseur.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is gedurende zijn verblijf in [instelling] te [plaats] seksueel misbruikt door aangeklaagde. Aangeklaagde was de broeder die toezicht hield bij de cachotten.

2.2. Klager komt uit een gezin van drie kinderen; drie jongens. Het huwelijk van de ouders van klager was niet goed en klager en zijn broers werden, toen klager ongeveer 11 jaar oud was, in of omstreeks 1954, in een internaat geplaatst. Klager ging met één van zijn broers naar [instelling]; de andere broer ging naar een ander internaat. Klager voelde zich eenzaam en ongelukkig op het internaat. Meerdere keren heeft hij geprobeerd te ontsnappen, ook met zijn broer. Telkens werd klager echter opgespoord en dan werd hij door de directeur van het internaat, pater [naam], naar de cachotten gestuurd. Klager heeft daar meerdere keren, gedurende meerdere nachten verbleven. Aangeklaagde was de broeder die toezicht hield bij de cachotten. Regelmatig gebeurde het dat aangeklaagde 's nachts het cachot van klager

binnen kwam en hem begon te betasten; ook aan zijn geslachtsdelen. Klager schrok hier enorm van en schreeuwde en schopte van zich af. Dit heeft aangeklaagde er niet van weerhouden klager nog tientallen andere keren te betasten.

Klager weet bijna zeker dat hij gedurende zijn verblijf op [instelling] door meerdere andere paters is misbruikt. Het gebeurde altijd in het donker en daarom weet klager niet wie die andere paters waren. Hij heeft het sterke vermoeden dat pater [naam] ook tot die paters behoorde.

Klager heeft op een goed moment de moed gehad om aan andere paters te vertellen over hetgeen was voorgevallen in de cachotten. Vervolgens is klager overgeplaatst naar een internaat in [plaats], tot verdriet van klager zonder zijn broer [naam].

Na ongeveer een jaar is klager weggegaan uit [plaats] en is hij ondergebracht bij een pleeggezin. Daarna is hij gedurende korte tijd weer thuis gaan wonen.

Klager is in militaire dienst gegaan en is daarna gaan werken.

2.3. Het seksueel misbruik heeft een grote impact op het leven van klager gehad. Klager had en heeft moeite met discipline en gezag. In zijn jonge jaren heeft klager zich schuldig gemaakt aan heling en inbraken en heeft hij gedurende negen maanden gedetineerd gezeten. In 1968 is klager getrouwd met zijn huidige echtgenote met wie hij drie kinderen heeft. Hoewel het huwelijk moeilijkheden kende (ruzies en alcoholproblemen), hebben klager en zijn echtgenote het goed met elkaar. Klager heeft zijn echtgenote beetje bij beetje over het misbruik verteld.

Klager heeft veel verschillende baantjes gehad maar is in 1988 volledig arbeidsongeschikt verklaard.

2.4. Klager wenst erkenning en excuses te ontvangen voor het seksueel misbruik dat hem is aangedaan en de gevolgen die hij hiervan heeft ondervonden

3. De inhoudelijke reactie (zakelijk weergegeven)

Mr. Baetens heeft in de inhoudelijke reactie namens de Congregatie te kennen gegeven dat het bekend is dat aangeklaagde in ieder geval tot [jaar] de functie van cipier/bewaker vervulde bij de cachotten van [instelling]. Ook is het bekend dat er meerdere klachten tegen aangeklaagde zijn ingediend waarvan een groot deel gegrond is verklaard. Mr. Baetens heeft er in de schriftelijke reactie op gewezen dat dit niet mag betekenen dat iedere klacht tegen aangeklaagde gegrond kan worden verklaard. Door klager was bij het klaagschrift geen steunbewijs gevoegd. Evenmin was door klager aangetoond dat hij daadwerkelijk op het internaat had verbleven.

Aangezien klager ter zitting meerdere foto's van hemzelf en de paters op het internaat heeft getoond en voorts een verklaring van een psychiater uit 1992 heeft overgelegd waarin melding wordt gemaakt van het seksueel misbruik dat klager op het internaat is overkomen, heeft mr. Baetens ter zitting te kennen gegeven dat hiermee voor de Congregatie voldoende steunbewijs is geleverd.

Pater [naam] heeft ter zitting zijn spijt en medeleven aan klager betuigd. Hij vindt het verschrikkelijk wat confraters en medebroeders klager hebben aangedaan. Dit had nooit mogen gebeuren.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer eenenzestig jaar verstreken sedert de feiten, die klager aangeklaagde verwijt, zich hebben voorgedaan. Aangezien aangeklaagde is overleden zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager, in de jaren rond 1955, gedurende zijn verblijf op het [internaat, het slachtoffer is geworden van seksueel misbruik gepleegd door aangeklaagde. Dit misbruik bestond uit het meermalen betasten van de geslachtsdelen van klager gedurende zijn verblijf in de cachotten van het internaat.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door:

- De ter zitting overgelegde foto's waaruit de aanwezigheid van klager op [internaat] lijkt;
- De ter zitting door mr. Bomers overgelegde verklaring van psychiater [naam] van 20 mei 1992 waarin is opgenomen dat klager misbruikt is "in een door monniken geleid pensionaat" ;
- De verklaring ter zitting van de echtgenote van klager, mevrouw [naam], die heeft verklaard dat klager haar gedurende hun huwelijk beetje bij beetje over het misbruik in [instelling] heeft verteld.
- De gegrond verklaarde klachten 2011T309(1), 2012T740(1), 2012T797, 2012T800(1), 2012T839(1), 2013W1125(2) en 2013W1128 en voorts klacht 2015W1409(2) waarin eveneens sprake was van seksueel misbruik gepleegd door aangeklaagde onder meer in zijn rol van bewaker bij de cachotten;

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en gezien de afhankelijkheidsrelatie tussen klager en aangeklaagde hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik slechts elf jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand in wie hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De Klachtencommissie hoopt dat de gegrondverklaring van de klacht alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan kunnen bijdragen aan de vermindering van dat leed. Pater [naam] heeft hiertoe stappen gezet door ter zitting het leed dat klager is aangedaan te erkennen en oprecht excuses aan te bieden en spijt en medeleven te betuigen.

4.6. De Klachtencommissie wijst klager erop dat hij zich, bij een gegrondverklaring van de klacht door de Overste van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus, voor het verkrijgen van schadevergoeding kan wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 15 maart 2016 door mr. M.D.J. van Reenen-Stroebel, voorzitter, mr. F.A.A. Duynstee en drs. J.L.H.H. Kunnen, leden, bijgestaan door mr. J.C. Quint, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.